**Выходить у Львовѣ** що дня (кромѣ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

**Администрація** подъ ч. 8 улиця Чарнецкого.

**Редакція** ул. Францісканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованй.

Рекламаціи неопечатанй вôльнй ôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

# НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

## Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои".

**Предплата** у Львовѣ въ Администраціи „Ґазеты Львôвскои" и въ ц. к. Староствахъ на провинціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Поодиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 49. | Нинѣ: гр. к. Евдокіѣ пм. рим. к. Н. 2 посту | Завтра: Ѳеодота еп. Матиль. | Недѣля 1 (13) марта 1892. | Всхôдъ сонця 6 г 19 м.; захôдъ 6 г. 2 м. Баром. иде въ гору терм. + 2·8° — 2·4° | Рôкъ II.

## Соймъ краєвый.

*5. Засѣдане Сойму зъ дня 28 лютого (11 марта) 1892.*

Зъ петиціи, котрыхъ доси наспѣло вже 583, важнѣйшй отсй: Безплатна лѣчниця у Львовѣ, СС. Милосерднй въ Роздолѣ о запомоги; — Лукіянъ Квѣциньскій о запомогу для польского театру въ Станіславовѣ; — Выдѣлъ повѣтовый въ Залѣщикахъ о заложене въ Чортковѣ семінаріѣ учительскои и суду окружного въ Чортковѣ; — громада Островъ о вôддане громадамъ судôвництва въ справахъ о оскорбу чести; — громады: Заболотє, Смôльна, Черче и др. о помôчь зъ причины неурожаю; — громада Стрѣлиска новй, учителѣ зъ Станіслава, Липника, Маріямполя, Белза, Стрыя, Пôдгаєць, Бѣлки шлях., учителѣ округôвъ: дрогобицкого, теребовельского, старомѣского, калуского, снятиньского и др. о запомогу, додатокъ на дорожню и пôдвысшене платнѣ. — Рада шкôльна въ Бôбрцѣ о позволене уживати каръ грошевыхъ на приборы науковй и т. д.

Пос. кс. Сава звертає увагу Сойму на петицію 29 селянъ зъ гôрского села Бѣлича, котрй выпасають вôвцѣ, отже мусять ихъ купувати и продавати, за що наложено на нихъ податокъ вôдъ „торговлѣ вôвцями". Селянамъ тымъ не стає пашѣ на зиму и они продають вôвцѣ, а зъ весною знову купують, а теперь наказано имъ платити по 2 зр. $62\frac{1}{2}$ кр.

Пос. о. Сѣчиньскій звертавъ увагу на петицію учителя изъ Стрыѣвки, котрый черезъ зле переведену конскрипцію не дôставъ высшои платнѣ, якъ бы ему належала ся.

Правительственный комісарь ґр. Лоєь вôдповѣдавъ на интерпеляціи пос. кс. Хотковского и Поточка, та сказавъ, що на разѣ не можна означити, кôлько припаде на Галичину зъ сумы 360.000 зр., вызначенои на запомоги для дôткненыхъ недостаткомъ; высота еѣ буде зависѣти вôдъ сумы, яку вызначить край и повѣты. Намѣстництво выдало вже инструкцію для Старостôвъ, щобы они порозумѣли ся зъ властями автономічными въ справѣ вызначеня запомогъ. Пôльги податковй будуть признавати ся лишь поодинокимъ людемъ, а залеглости будуть екзеквувати ся зъ всякою оглядностію.

Зъ порядку дневного передано справозданє Выдѣлу краєвого о управильненю дрôбнои продажи соли комісіи господарства краєвого; справозданє зъ проєктомъ закона о поліціи огневôй для громадъ сѣльскихъ — комісіи адміністраційнôй.

Пос. Сѣчиньскій мотивувавъ своє внесенє въ справѣ уживаня каръ грошевыхъ за непосыланє дѣтей до школы на заосмотрене бѣдныхъ ученикôвъ въ одѣжь и приборы науковй. Бесѣдникъ доказувавъ, що примусъ и безплатна наука не богато поможуть, коли найбѣднѣйшй дѣти не будуть могли користати зъ науки. Нехай грошѣ стягненй зъ тыхъ, що въ упору не посылають дѣтей до школы, хочь можуть, идутъ для тыхъ, що радй бы учити ся, а не мають о чôмъ. Внесенє вôдослано до комісіѣ шкôльнои. — Внесенє пос. Меруновича о фондѣ на будову шкôлъ передано комісіи буджетовôй. — Внесенє пос. Окуневского, щобы учителямъ клясы V вымѣрювано платню IV, коли число душъ сполученыхъ громадъ переходить 2000, передано комісіи шкôльнôй.

Пос. Окуневскій мотивувавъ своє внесенє въ справѣ знесеня патронату. Въ справѣ сѣй забиравъ голосъ и пос. о. Ковальскій а зазначуючи, що признає въ сѣй справѣ компетенцію властей духовныхъ, заявивъ, що буде противъ внесеня голосувати. При голосованю упало внесенє. За нимъ голосувало 34 послôвъ: цѣла лѣвиця, Русины зъ выимкою Впреосв. Митрополита и о. Ковальского та кн. Юр. Чарторыйскій и ґр. Ст. Стадницкій. — Пос. Поточекъ мотивувавъ своє внесенє о влучене обшарôвъ двôрскихъ до звязи громады. Внесенє вôдослано до комісіѣ громадскои. — Пос. Антоневичъ мотивувавъ своє внесенє въ справѣ змѣны ординаціѣ выбôрчои. Що до формального трактованя просивъ вôдослати внесенє до комісіѣ правничои. При голосованю за вôдосланємъ до комісіѣ голосувало лишь 25 послôвъ и внесенє перепало вже при першôмъ читаню. — Пос. Гурикъ мотивувавъ внесенє о знесеню мытъ дороговыхъ на дорогахъ краєвыхъ. Зъ мытъ — казавъ бесѣдникъ — приходить доходу для краю 206.000 зр. и се майже платять самй селяне а вôдтакъ въ правдивыхъ краскахъ представивъ той тягаръ, якій паде на селянъ зъ оплатъ мытовыхъ. Пôдъ взглядомъ формальнымъ просивъ внесенє вôдослати до комісіѣ дороговои, що и стало ся

Пôдъ конець засѣданя вôдчитано внесенє пос. Сѣчиньского, щобы господарку мѣсцевыхъ Радъ шкôльныхъ пôддавати пôдъ контролю радъ громадскихъ, обшарôвъ двôрскихъ и выдѣлôвъ повѣтовыхъ и внесенє пос. Телѣшевского въ справѣ змѣны ординаціѣ

---

5

## Якъ молодый Лавро пôшовъ до чорта.

*Старо голяндска історія. — Розповѣла Анна Айхбергъ.*

(Конець).

Мінгера ванъ Стена взяла дрожь вôдъ головы до нôгъ. Ажь теперь стало ему свитати въ головѣ. Тѣтка Єта положила передъ мінгеромъ де Кайзеромъ гарненькій образокъ на столѣ.

— Отъ то Захарко; вôнъ принѣсъ менѣ его минувшого тыждня зъ празнику — додала она, положивши образокъ.

— Добре я здогадувавъ ся, — то мôй сынъ!

Мінгеръ ванъ Стенъ ажь таки казивъ ся — тажь то вôнъ таки самъ допомôгъ паннѣ де Ґротъ зловити собѣ молодого де Кайзера.

— И то той самъ, що выбравъ ся въ дорогу въ якоюсь... охъ! — крикнувъ розлюченый батько и ставъ бѣгати по хатѣ.

— Закличь менѣ Метю! Най заразъ сюды иде, чуєшь, Єто! Кажу тобѣ, най заразъ сюды иде, — крикнувъ мінгеръ. Вôнъ хотѣвъ, бачите, якось все добре залагодити на свôй поглядъ не абы якою притягаючою силою. — Чекайте, побачите заразъ Метю! Будьте спокôйни, забудьте на того поганця. Я еѣ заразъ приведу.

— Алежь, Гендрікъ, опамятай ся — она нездужає. — И тѣтка Єта заступила ему дорогу.

— Пусти мене!

— То иди въ имя Боже! — И стара тѣтка ажь присѣла та звела очи до неба.

— Охъ, мінгере де Кайзеръ, тутъ щось страшного наробило ся! Майте серце! Она була за молода для васъ.

— Що вы плетете якісь нѣсенѣтницѣ! Чи вы тутъ всѣ подурѣли?

Але закимъ ще тѣтка Єта могла на то щось сказати, якъ вже мінгеръ влетѣвъ до комнаты якъ бомба зъ отвертымъ письмомъ въ однôй руцѣ а въ другôй зô скапуючою свѣчкою. Мавъ ще лишь тôлько силы, що сказавъ: „Пане де Кайзеръ, читайте!" А мінгеръ де Кайзеръ ставъ читати:

„Мои дорогй Татуню! Простѣть менѣ — я его люблю — не можу жити безъ него — коли дôстанете отсе письмо, то я буду найщасливѣйшою жѣнкою въ цѣлôй Голяндіи, бо буду жѣнкою Лавра де Кайзера.

— Мінгере ванъ Стене, а то що такого? То вы знали, що мôй сынъ утѣкъ зъ вашою донькою?

— Крый Боже! — вôдповѣвъ мінгеръ заклопотаный. — То якесь страшне непорозумѣне, я думавъ, що вôнъ любить юфровъ де Ґротъ и що то вôнъ зъ нею.. ой, ой. — И мінгеръ взявъ ся обѣручь за голову, якъ бы хотѣвъ еѣ вôдорвати.

Якъ разъ въ ту пору уткнувъ Карпо свою голову мѣжь дверѣ. — Я вже вернувъ, паноньку. Мінгеръ Захарко велить вамъ красно подякувати. Казавъ, що то найкрасшій день въ его житю а юфровъ такъ само казала.

— Юфровъ, — котра юфровъ?

— А котражь, юфровъ Метя.

— Ты бовване! И ты позволивъ на то, щобы донька твого пана утѣкала чайкою зъ якимсь тамъ пройдисвѣтомъ, та не задержавъ его, хочь бы прийшлось було его убити?

Старый Карпо не мôгъ вже вытримати.

— А хибажь вы менѣ не наказали, абы я на все бувъ слѣпый и глухій? — спытавъ вôнъ справедливо угнѣваный. — Хибажь вы менѣ не казали: „Не дивуй ся тому, що побачишь або почуєшь. Не пытай нѣчого, не журись ся молодыми людьми. Все буде добре?" — А мушу сказати, що не легко було не дивувати ся, коли мінгеръ Захарко всаджавъ юфровъ Метю до чайки. Она була на лици якъ грань червона и трохи не плакала, а мінгеръ цѣлувавъ еѣ та все говоривъ: „То все твôй тато такъ прилагодивъ. Колибъ не вôнъ, то мы не моглибъ такъ утѣкати. Така вже, видишь, воля Божа!" А она обтерла собѣ сльозы и була вже щаслива.

— То все брехня! — крикнувъ мінгеръ

выборчои въ тôмъ напрямѣ, щобы выборы зъ меншои посѣлости вôдбували ся безпосередно.

Слѣдующе засѣданє назначено на понедѣлокъ.

# Допись.

**Зъ Долины.**

(На допись Обачного въ ч. 45. „Народ. Часоп.“)

Мы Вамъ сердечно дякуємо, що Вы справу учителѣвъ бороните и въ ихъ интересѣ голосъ забираєте. То нѣчо не шкодить, помѣщуйте навѣть и такі письма, якъ п. Обачного въ ч. 45 Вашои часописи. Для насъ и зъ того буде наука. Насъ то въ очи не коле, що п. Обачный нашѣ найтайнѣйшѣ грѣхи передъ цѣлымъ свѣтомъ выказавъ; але насъ то буде дуже гнѣвати, коли п. Обачный своихъ правостей въ тôй самôй часописи не заявить, абы на єго правость и мы грѣшнѣ учителѣ народнѣ могли задивляти ся.

Я, низше пôдписаный учитель народный, прошу уклôнно п. Обачного заявити: Якій Вашъ станъ, Ваша дотация и якъ численна Ваша родина? Що ѣсте на обѣдъ, що на снѣданє, а що на вечеру, що то Васъ коштує та зъ якихъ „кнейпôвъ“ то все побираєте? Яку одѣжь и обувь носите въ лѣтѣ, а яку въ зимѣ, и що коштує? Які збытки у Васъ въ головнѣ свята? Якъ гостя приймаєте, чи лишь тютюномъ и водою, чи ще чимъ бôльше? На чôмъ того гостя саджаєте, на канапѣ, крѣслѣ, лавцѣ, ковбанѣ, на пôдлозѣ чи на земли? Яку собѣ раду даєте, якъ на Васъ яке нещастє выпаде, н. пр. огонь, выпадокъ смерти, хороба и неурожай? Якій у Васъ кормъ душевный и кôлько коштує? Отожь коли пôсля даныхъ Вамъ точокъ своихъ правостей передъ свѣтомъ не заявите, такъ якъ нашѣ грѣхи высповѣдались-те, то не буде могъ насъ свѣтъ осудити. Лишь пôсля Вашои правости зможе нашѣ грѣхи свѣтъ осудити. Коли я написавъ голосомъ благаючимъ о помôчь, а бодай о подѣлене болю, то Вы то крикомъ называєте? Ану, нехай свѣтъ возьме ще разъ въ руки ч. 25 и ч. 45 „Народ. Часоп.“ и нехай осудить, де єсть крикъ, чи въ ч. 25-ôмъ чи въ 45-ôмъ? Въ ч. 45-ôмъ стоить тамъ выразно: нерядивцѣ, лѣнивцѣ, незадоволенцѣ, піяки, котрѣ жадного хôсна для нѣкого не приносять. Не єсть то крикъ: Не дайте имъ нѣчого, бо не вартѣ?!

Коли мы деякі учителѣ пôднесли голосъ розпуки, то не зô взгляду особистого; мы готовѣ деякі и смерть голодову притерпѣти, а не казати того кому другому, що голоднѣ, бо то встыдъ, и то великій; бо нѣхто надъ нами не буде мати милуваня, лишь кождий скаже: Якъ бы-сь не бувъ нероба, то бы-сь не голодувавъ! Але коли чоловѣкъ дивить ся, якъ мати старушка зъ завязаною головою вже може зъ пятый разъ фусы вôдъ кавы переваруе, а дрôбнѣ дѣти трѣски жвуть, то треба зелѣзне серце мати, а навѣть самъ Богъ бы гнѣвавъ ся на того чоловѣка, котрый бы руки не витягнувъ и не промовивъ: „Поможѣть въ нуждѣ, заратуйте; не зважайте на мене, я нероба, піякъ, я не варта, але мама старушка и дѣти малѣ, они нѣчого не виннѣ, ихъ заратуйте, дайте имъ помôчь, абы зъ голоду не померли!“

Ой такъ, такъ пане Обачный, всѣляко на свѣтѣ буває. Буває и такъ, що учитель народный всякихъ утѣхъ собѣ вôдмовляє, а довгъ оплачує своимъ старымъ родичамъ. А старѣ люде майже чи не бôльшои старанности потребують, якъ дрôбнѣ дѣти. Дитина и яку солодку трѣску пожвякає, поплаче, тай пôде спати. А старый чимъ буде трѣски гризти? Дуже велику прислугу намъ деякимъ учителямъ зробите, абы мы въ своѣмъ трудѣ не мучили ся и дармо часу не збували та абы бôльшый бувъ хосенъ, коли задасьте собѣ працѣ и выготовите для насъ Speisezet-лю. И такъ: 250 зр. а. в. рôчнои платнѣ учителя народного, подѣлѣть на 7 душь, а тогды будемъ мы напередъ знати, що будемъ ѣсти на снѣданє, на обѣдъ и вечеру, кôлько кожда особа достане сорочокъ, сурдутôвъ, кафтаникôвъ, споденьокъ, спôдничокъ, черевичкôвъ чи ходачкôвъ. Яку часопись и які книжки маємо читати. А якъ то все выготовите, то ручу Вамъ що мы тогды будемо задоволенѣ и не будемо собою и свѣтомъ нудити. — *Василь Олексюкъ*, уч. народ.

## Переглядъ політичный.

Буковиньскѣ Румуны розпочали сильну аґітацію выборчу. Минувшого понедѣлка вôдбулися зборы політичного товариства румуньского „Конкордія“, на котрôмъ нараджувано ся надъ змѣненою ситуацією політичною, а посолъ Зотта взывавъ присутныхъ до обороны правъ румуньского народу. Зачувати, що Румуны хотять ставити кандидатуру бр. Николая Мустацы.

Вѣсти о уступленю россійского міністра справъ внутрѣшныхъ, Дурнова, повтаряють ся знову. Кажуть, що его наслѣдникомъ має стати киѣвскій ґен.-ґубернаторъ Игнатєвъ.

Въ послѣдныхъ днях стали надходити зъ Россѣ вѣсти о якôмсь руху войска. Кажуть, що Россія знову пересуває значнѣ вôддѣлы своєѣ арміѣ на захôдну границю.

Daily News довѣдуєсь зъ Софіѣ, що правительство болгарске думає зъ причины выданя Шишманова, догадочного убійника Вулковича, россійскому консулятови, поробити рѣшучѣ кроки. Въ виду того єсть ситуація дуже напружена и грôзна; лишь скора акція державъ, що мають интересъ въ удержаню теперѣшного стану, може злому зарадити.

# Новинки.

*Львôвъ дня 29 (12 марта) лютого.*

— **Именованя**. Ц. к. краєва Рада шкôльна именувала учителѣвъ народныхъ шкôлъ: Ивана Хомика въ Пôдбôрцяхъ и Илію Чижа въ Дублянахъ управителями тыхъ шкôлъ; Григорія Копкольняка учителемъ при школѣ філіяльнôй въ Хлѣбчинѣ польнôмъ; Адама Пікуса при школѣ єтатовôй въ Олпинахъ; Іосифа Цєпєля при школѣ філіяльнôй въ Ненашовѣ; Ивана Миколайчика при школѣ філіяльнôй въ Быстрôй; Олександра Новотарского при школѣ єтатовôй въ Горожанцѣ; Бронислава Сайдля управителемъ двоклясовои школы въ Освѣцимѣ.

— **Знижене тарифы перевозовои для кукурузы**. Пôсля дневника розпоряджень міністерства торговлѣ признано, почавши вôдъ 8 марта до 31 мая с. р., 40 прц. опусту при перевозѣ кукурузы и бараболь, призначеныхъ для громадъ, де єсть голодъ, а положеныхъ въ повѣтахъ: Бяла, Бохня, Хшановъ, Краковъ, Мысленицѣ, Вадовицѣ, Вѣличка и Живець а походячихъ зô стацій зелѣзничихъ, лежачихъ въ Галичинѣ и Буковинѣ. Громады, замовляючѣ транспорты, мають додавати до листôвъ перевозовыхъ карты замовленѣ начальникôвъ громады, взглядно обшаромъ дворскимъ и потвердженѣ старостволъ.

— **Перенесеня**. Ц. к. краєва Рада шкôльна перенесла зô взглядôвъ службовыхъ учительку, Людвіку Геніґъ, зъ Ковонужа до Ковбаєвичь (въ повѣтѣ рудецкôмъ).

— **Зъ Бобрецкого** пишуть намъ: Вже по другій разъ читаємо о нуждахъ и голодѣ въ нашôмъ повѣтѣ, тожь доношу вамъ, що коло нашого закутка бѣдного такъ само дѣє ся; а то въ селахъ якъ Молодинче, Черемхôвъ и др. Але не лишь нужда и голодъ доскуляють намъ въ порѣ, коли вже не оденъ мусить остатне заставити а хлѣба для родины купити, бо якъ приповѣдка

---

ажь запѣнившись изъ злости, але Карпо стоявъ при своѣмъ.

— А отъ ще й письмо вôдъ мінгера Захарка, — сказавъ вôнъ та поклонивъ ся и вийшовъ.

Письмо было адресоване до мінгера де Кайзера зъ додаткомъ, абы єму вôддати, коли вôнъ приѣде до Сіпкенъ.

— Пôзнѣйше, мôй пане, будете ласкавѣ менѣ розповѣсти, що вы наробили, — сказавъ мінгеръ де Кайзеръ и отворивъ письмо. Лавро писавъ:

„Мои дорогѣ Тату! Вы не конче добре зробили, коли вôдкинули мою раду. Колибъ вы були лишь сповнили моє бажанє, то Метя не була бы нинѣ моєю любою жѣночкою. Вы пôслали мене до чорта, а я по дорозѣ до пекла знайшовъ собѣ ангела. Мусите знати, що я зайшовъ до Сіпкенъ лишь длятого, що не мавъ що робити, але по правдѣ сказавши, бувъ трохи й цѣкавый, побачити око въ око ту молоду особу, що мала стати моєю мачохою. Перше що було, то — то, що я въ нѣй залюбивъ ся. Але то не я тому виненъ, лишь Метя, и я переконаный, що вы ѣй простите, коли єѣ побачите. А конець кôнцемъ, она все таки лишить ся въ нашôй родинѣ, а то найголовнѣйша рѣчь. Мою найщирѣйшу подяку засылаю мінгерови ванъ Стенови, котрый насъ довѣвъ до того щастя. Якъ бы не вôнъ, то Метя все ще бы въ Сіпкенъ въ дудку грала, замѣсть сидѣти тутъ зô мною въ найвыгôднѣйшôй на весь свѣтъ кабінѣ, де єѣ головка склонилась менѣ на плече. Охъ татуню, кобы вы побачили тѣ румянцѣ на личку Метѣ! Скажѣть мінгерови, що єго провіянтъ намъ дуже смакує, а боровичка*) була така добра, якъ рада и помôчь панны де Ґротъ, котра намъ такъ само якъ и мінгеръ ванъ Стенъ дуже помагала. Колибъ я такъ не бувъ вже выбравъ собѣ Метю, то певно бувъ бы послухавъ рады мінгера и оженивъ ся зъ юфровъ де Ґротъ, але Метя каже, що лѣпше, най вже такъ буде, якъ єсть. Маємо дуже красну погоду, — якъ колибъ якъ разъ для Метѣ и для мене. Не кажѣть, тату, що я васъ не остерѣгавъ. Я вамъ казавъ, що она бы ще залюбила ся въ менѣ — и я спытавъ єѣ якъ разъ о то. Она такъ подивила ся на мене, такъ до мене пригорнула ся, що — не гнѣвайтесь, тату, що зробилась пляма; я мабуть перо за глубоко вмачавъ, чи що. — Але не говорѣмъ о тôмъ; тажь и вы були колись молодѣ, та знаєте, якъ то буває. Простѣть менѣ, и пригорнѣть мене знову колись до своего серця. Кобы вы знали, якъ я теперь жию, то вы бы менѣ повѣрили, що я вôдъ нинѣшнього дня ставъ зовсѣмъ иншимъ чоловѣкомъ, —Лавро де Кайзеръ“.

Мінгеръ де Кайзеръ зложивъ письмо и въ нѣмôмъ гнѣвѣ дививъ ся на мінгера ванъ Степа. Настала прикра хвиля, ажь тѣтка Єта вôдозвала ся такъ миленько, якъ лишь могла: „Вѣрте менѣ, пане де Кайзеръ, що васъ оминуло велике нещастє. До чого старому чоловѣкови молодои жѣнки? Она бы вамъ затроила послѣднѣ дни вашого житя. Дякуйте Богу, що вашь сынъ скорше побачивъ Метю, закимъ бы для нихъ обоє було вже за пôзно. Не можете бути твердого серця, бо вы моє братаницѣ нѣколи не видѣли. Але будьте певнѣ, що вашь сынъ выбравъ ся зъ вôдси зô знаменитою дѣвчиною. Послухайте моєѣ рады — простѣть имъ. Вертайте до Ротердаму и тѣште ся, що вашь сынъ выбравъ собѣ таку жѣнки, яку самъ хотѣвъ.... А ты, братчику, — тѣтка Єта вôдозвала ся до мінгера ванъ Стена, що сидѣвъ якъ приголомшеный — „ты ставъ ся жертвою непорозумѣня. Не хочу тебе розпытувати, задля чого хотѣвъ ты, щобы честна Біля втѣкала зъ молодымъ чоловѣкомъ, про котрого ты такъ якъ бы й нѣчого не знавъ. Але що то замѣсть неи утекла Метя, тожь я тобѣ скажу, що й я помагала ѣй утѣкати вôдъ долѣ, зъ котрои може яка старша особа була бы й рада“. Тутъ поклонилась тѣтка Єта де Кайзерови, а той вôдклонивъ ся чемненько. „Памятай що она, якъ каже Лавро, останесь въ родинѣ. Коли отже мінгеръ де Кайзеръ схоче ихъ помилувати, то вже тобѣ таки нѣякъ не бути твердого серця. Памятай — додала тѣтка Єта, що то ты тому всему виноватый“

— Коли мінгеръ де Кайзеръ готовъ простити... цѣдивъ бурмістръ крôзь зубы

— Та вжежь хиба — вôдозвавъ ся де Кайзеръ — коли такъ стало ся, нема для мене иншои рады, якъ хиба зовсѣмъ погодити

*) Горѣвка въ ялôвця.

каже: „Сукманка не мамка, якъ ся ѣсти хоче“; єсть ще горша бѣда, бо посланець карный не вилазить въ села. За престаціи дорогови и то добре кажуть єму платити, бо ажь 1 зр. денно и харчь. Що якъ разъ десь на голодный рôкъ повишукали залеглости за чотири чи пять лѣтъ! Може бы лѣпше подбати и запомогу, а залеглости не пропадуть. — *И. Т.*

— **Великаньскій выбухъ нафты.** Въ Лужанахъ пôдъ Жмигородомъ, въ закопѣ п. Макъ Жервея повставъ дня 4 марта выбухъ струѣ нафты, котрый сила ґазôвъ выкидали зъ глубины 400 метрôвъ въ гору, розливаючи нафту навкруги. Въ короткôмъ часѣ наповнено всѣ резервоары и начиня, якѝ були пôдъ рукою та якихъ можна було на борзѣ достати и зъ тяжкимъ трудомъ замкнено кирницѣ.

— **Новѝ жерела нафты** вôдкрыто на ґрунтахъ въ Модерôвцѣ, вôддаленôй о милю вôдъ Фриштака, де вже берутъ ропу; шукають нафты ще въ Кобылôмъ, въ маєтностяхъ п. Ґольчевского.

— **Запаленый аматоръ льотеріѣ.** Въ Сяноку ставанъ оногды передъ судомъ жидъ зъ Тыравы волоскои, Ґруметъ, котрый спустивши ся комином до середины, хотѣвъ обôкрасти податковый урядъ въ Сяноку. Ґруметъ ставлявъ черезъ кôлька лѣтъ безнастанно по 10 зр. на льотерію на одну ставку и такъ себе зруйнувавъ, що опôсля ставлявъ уже лишь по 4 зр. а потôмъ по 2 зр. За весь той часъ выгравъ кôлька амбъ и одно терно на кôлькасотъ зр., котрѝ также выставлявъ, а вкôнци обдумавъ уже обôкрасти касу податкового уряду. Ґруметъ упевнювавъ передъ судомъ, що слибы бувъ выгравъ, то певно бувбы повернувъ урядови закраденѝ грошѣ. Судъ засудивъ єго на три роки вязницѣ.

— **Любчикъ въ — бочцѣ.** Стало ся то въ Перемышли. Тамъ собѣ жиє хороша панночка, котра шѣсть днѣвъ вымахує голкою, а семого, якъ Богъ приказавъ, выходить на мѣсто въ елеґантнôмъ капелюшику. Минувшои недѣлѣ побачивъ єѣ надъ вечеромъ герой зъ шаблею та блыскучими ґузиками и при острогахъ, котрого серце наповнилось пекучимъ жаромъ любови, а на доказъ того рѣшивъ ся послужити панночцѣ за товариша ажь до єѣ дому на Засяню. Але панна Мариня заверпула була ще давнѣйше голову майструня К. такъ, що вôнъ постановивъ таки на завсѣгды зъ нею получитись. Той побачивши войскову асисту при своѣй любцѣ, зробивъ ѣй поважну вымôвку а пану воякови хотѣвъ таки „власноручно“ подякувати. Але вôдъ чого спритъ дѣвчины? Панна Мариня, шануючи гостиннôсть свого дому, сховала вояка до порожнои бочки. Але панъ майстеръ веденый перечутємъ догадавъ ся, кто въ бочцѣ, а щобы єго нѣхто не посудивъ о нечемнôсть, накрывъ бочку денцемъ, заднивъ, та ще й прибивъ добре цвяками. Ажь на другій день рано выпустила єго панна Мариня зъ бочки, абы покрѣпивъ ся на власный коштъ по такôй пригодѣ.

— **Поєдинокъ прокуратора.** Въ Пештѣ вôдбувъ ся минувшого вôвторка поєдинокъ межи прокураторомъ Кубініимъ а урядникомъ Кеберіхомъ, и закôнчивъ ся тяжкимъ раненємъ для послѣдного. Се першій выпадокъ, що державный прокураторъ поєдинкувавъ ся.

---

ся. Ой у тои вашои сестрички — додавъ вôнъ голосомъ повнымъ подиву — золотеньке серце, якъ оно то умѣе все дуже добре вôдчути!

И дѣйстно, за тыждень змѣркувавъ вôнъ по собѣ, що она єму такъ дуже припала до вподобы, що коли вертавъ назадъ до Ротердаму, то вже не самъ, але зъ новою мефровъ де Кайзеръ. Що правда, не була то тота, за котрою вôнъ выбравъ ся. „Але знаєшь сказавъ вôнъ до Лавра, коли той зъ Мегею вернувъ зъ дороги — все добре, бо она лишилась въ роднѣ“. Вôдтакъ щипавъ Матю въ личко, що дитина стала ажь якъ ягода червона, а свою мефровъ де Кайзеръ щипавъ знову такъ, що она стала червона, якъ зимове яблоко.

Зъ часомъ ставъ мінгеръ Лавро знаменитымъ купцемъ, а вкôнци выбрали єго ще й ротердамскимъ бурмістромъ. Єго росла постава стала зъ часомъ дуже поважна, а коли вôнъ бувъ веселый, то розповѣдавъ про свои подорожѣ. Найприємнѣйша подорожь, яку вôнъ коли мавъ въ своѣмъ житю, то була, послѣ его власныхъ слôвъ, подорожь на трекшвітѣ. — „Що, може не правда, мефровъ Метьо?“ — пытае вôнъ бувало усмѣхаючись до своєѣ супруги. А кôлько разôвъ вôнъ такъ спытає, то она спустить головку и почервонѣє.

— Якъ думаєшь Метьо? Чи була ты коли сумна?

— Нѣ, мінгеръ, — коли ты не сумувавъ.

---

# Всячина.

— **Тайне товариство розбôйникôвъ Mala Vita.** Мабуть нѣгде, навѣть и въ Туреччинѣ нема тôлько розбôйникôвъ, якъ въ Италіи. Край сей славить ся зъ давенъ давна не лишь красными штуками, якъ малярствомъ, рѣзбарствомъ и музикою, але й штукою розбоѣвъ хочь бы и въ бѣлый день а такѝ розбôйники зъ давныхъ часôвъ якъ: Рінальдо-Рінальдіні и Фра-Діяволо стали навѣть славнѝ на весь свѣтъ. Але видко, що давне розбишацтво не перевело ся ще въ Италіи, а хто знає, може ще стало й сильнѣйше якъ давными часами. Вôдъ двохъ лѣтъ вже пораєсь италіяньска поліція зъ тайнымъ товариствомъ розбôйникôвъ въ полудневôй Италіи, котрѝ дуже непокоять тамошнѝ стороны и въ бѣлый день рабують людей, а всежь таки ще ѣй не удало ся всѣхъ тыхъ розбôйникôвъ выловити. По довгихъ трудахъ удалось теперь поліціи прихопити знову бôльше число тыхъ розбôйникôвъ. Вчерашнѝ телеґрамы принесли вѣсть, що коло мѣста Таренту выслѣдила поліція и арештувала 138 розбôйникôвъ зъ тайного товариства Mala Vita.

Щожъ то за товариство тота Mala Vita? спытаєсь хто може. Тамтого року арештувала була поліція въ тыхъ самыхъ сторонахъ 179 розбôйникôвъ и ставила ихъ пердъ судъ въ мѣстѣ Барі, а тамъ показало ся, що вôдъ кôлькадесять лѣтъ єсть въ полудневôй Италіи тайне товариство розбôйникôвъ пôдъ назвою Mala Vita, котре числить кôлька сотъ, а хто знає, може и кôлька тысячѣвъ людей, що жиють лишь зъ розбою. При тôмъ показало ся, якъ то товариство зорґанізоване.

Проводиремъ цѣлого товариства єсть найстаршій ватажко званый capo („капо“, голова), а всѣ товаришѣ (affiliati), котрыхъ єсть кôлька сотъ, дѣлять ся на три вôддѣлы. Першій вôддѣлъ творять найстаршѝ члены, найбôльше досвѣднѝ (camorristi), котрѝ называють ся также „мудрѝ каморрісты“ або мудрѝ майстры; до другого вôддѣлу належать „челядники“ (picciotti—піччіоті), а до третого Giovanelli (молодцѣ) або новаки (novizi, новіці), котрѝ мусять довго „учити ся“, щобы могли авансувати. Такъ якъ найстаршѝ члены называють себе „мудрыми майстрами“, такъ члены двохъ низшихъ вôддѣлôвъ кличуть себе „вуйками“ (zio, цio). Члены Mala Vit-ы суть дуже осторожнѝ въ добираню собѣ людей, а коли мають кого приняти до свого товариства, то насамперѣдъ добре розвѣдують ся, хто вôнъ и якій, та чи не бувъ случайно жандаримомъ, або поліціяномъ. Коли вже добре розвѣдають ся, то голова скликує членôвъ де на означене мѣсце поза мѣстомъ. Товаришѣ стають тогды, заложивши руки на груди, въ колесо а „голова“ кличе заразъ до стоячого на три кроки по за колесомъ маючого приняти ся въ члены: „Може взяти собѣ чисту сорочку“, значить ся, можна єго приняти до товариства; колижь нѣ, то голова каже: „Сорочка брудна, треба ще богато мыла, абы єѣ выпрати.“ Коли „сорочка чиста“, то заводить ся така бесѣда:

Вступаючій до товариства (каже два разы): Добрый день, панове, чи вôльно менѣ? — Голова: Ходи, вступъ вôльный. Чого хочешь вôдъ товариства? — Вступаючій: Хочу цвѣтки; не дасьте, то пôйду собѣ. — Тогды голова зазыває єго, щобы вôнъ вôйшовъ до колеса, товариство именує єго „почетнымъ молодцемъ“, новакомъ, и вôнъ складає таку присягу: Одною ногою въ гробѣ, другою въ кайданахъ присягаю, що покину отця и матерь, жѣнку и дѣти, щобы побороювати нечесть и боронити покору“. По присязѣ цѣлує ватажка въ руку а зъ товаришами обôймає ся и цѣлує ся въ лице. Приписы товариства наказують мѣжь иншимъ, пôдпирати товаришѣвъ всюды и при каждôй нагодѣ, збирати податокъ для товариства при картахъ въ шинкахъ або и на улици, держати въ тайнѣ всѣ постановы товариства, не зôзнавати нѣчого передъ судомъ противъ товаришѣвъ пôдъ карою вырѣзаня лиця. За зраду товариства наступає кара смерти, котру мусять выконати два товаришѣ, на котрыхъ льосъ припаде. Всѣ грошѣ зъ рабунку и крадежѣ идуть до спôльнои касы, де ихъ писарь (contabile) дуже точно записує до книгъ. Зъ рукъ сего товариства згинуло вже множество людей.

Цѣкаве єсть, що члены сего товариства дають ся титувати (выколювати и запускати краскою на тѣлѣ всѣлякѝ образки). Головный обжалованый въ торôчнôмъ процесѣ въ Барі злочинець, Томасо Траверза, бувъ титованый на цѣлôмъ тѣлѣ. На грудехъ у него були выколенѝ: якась дѣвчина, два серця, ланцухъ и котва; на лѣвôмъ рамени: слова: Viva l' Italia! (Най жиє Италія!), образъ Ґарібальдого, орелъ, ангелъ, монстранція, букви и числа: M. G. 1884. T. T., ланцухъ, воякъ, панна, голова розбôйника, кôнь; на лѣвôй руцѣ: C. S., револьверъ; на великôмъ пальци: два малѝ штилеты; на правôмъ рамени: Левъ св. Марка, слова: Viva la liberta! Evviva Venezia! голова вояка; чортъ, що несе дѣвчину на плечехъ а пôдъ тымъ слова: non si fi dar di me se cnore non hai (Не вѣрь менѣ, коли не маєшь серця!); на правôй нозѣ єго пôдпись „Траверза Томасо“, корабель, вазонокъ зъ цвѣтами, барда, мотиль, дѣвчина, монстранція; на лѣвôй нозѣ: птахъ, котва, гадина, сонце, штилєтъ, хрестъ, гадина зъ конемъ и т. д.

---

## † Посмертнѝ вѣсти.

**Аполонія Чайковска**, вдова по священику, померла оногды въ Волостковѣ (коло Судовои Вишнѣ) въ 69-ôмъ р. житя. Вѣчна ѣй память!

---

## Штука, наука и література.

— **Оногдашный концертъ „Львôвского Бояна“** удавъ ся въ загалѣ добре и хочь декуды показались може де якѝ хибы, то се рѣчь меншои ваги, особливо коли зважить ся, що перше наше товариство спѣвацке єсть ще молоденьке, котре лише що выробляє въ собѣ силы. Цѣлôсть однакожь, на котру зложились самѝ нашѝ композиціи, выпала зовсѣмъ удачно. Сімфонію Вербицкого вôдограла орхестра 55 полку дуже добре. Кантата Лисенка „Бють пороги“ выпала може трошки за слабо. За то лѣпше удалась Кумановского „Вязанка“. Стойнôсть концерту пôднесла увертура зъ „Рôздвяиои ночи“, котру выконали на фортепянѣ панѣ Г. З. и панна Л. В. Красный спѣвъ панѣ Волощаковои нагородила публика громкими оплесками. Дуже красно вôдспѣвала панна Крушельницка Лисенкову „Зацвила въ долинѣ червона калина“ и дуетъ зъ п. М. Левицкимъ. Голосъ панны К. сильный, дзвонкій, а притôмъ повенъ мягкости а не менше также и умѣле єго выголошенє та заокругленє, выскали спѣвачцѣ повну симпатію публики, котра нагородила єѣ громкими довго не притихаючими оплесками. Квартетъ мужескій выпавъ также добре. Зле выпала лишь участь публики, бо вправдѣ всѣ крѣсла були занятѝ, але всежь таки могло було зôбрати ся бôльше публики, особливо, коли ходило о то, щобы въ перше почути продукцію нашого першого товариства спѣвацкого. — *С.*

---

## ТЕЛЕГРАМЫ.

**Вѣдень** 12 марта. Ґубернаторъ австро-угорского банку Мозеръ доставъ на власне прошенє дімісію и на єго мѣсце именованый проф. Кавцъ. — Дръ Янда у Львовѣ одержавъ титулъ Цѣсарского радника.

**Парижь** 12 марта. Вчера о 10 год. вечеромъ наступила передъ однымъ домомъ на бульварѣ Сенъ-Жерменъ страшна експльозія, котра на 500 метрôвъ порозрывала муры и наробила шкоды. Одного чоловѣка покалѣчило въ руки и голову. Здаєсь, що то анархісты пôдложили дінамітъ, думаючи, що тамъ мешкає судья Беноа, що веде слѣдство противъ анархістôвъ въ Сенъ-Дні.

**Брукселя** 12 марта. Въ копальни коло Андергусъ наставъ такъ сильный выбухъ ґазôвъ, що 200 занятыхъ тамъ робôтникôвъ погибло вôдъ него, а 80 єсть тяжко покалѣченыхъ.

**Софія** 12 марта. Розпущена въ Парижи поголоска о смерти Стамболова єсть безосновна.

---

Одвѣчальный редакторъ: Адамъ Креховецкій.

# ИНСЕРАТЫ.

**Инсераты** („оповѣщеня приватнй") якъ для „Народнои Часописи" такъ также для „Ґазеты Львôвскои" приимає лишь „Бюро Дневникôвъ" Людвика Пльона, при улици Кароля Людвика ч. 9, де также знаходить ся Експедиція мѣсяцева тыхъ ґазетъ.



**Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.**